

Nr 279.

Av herr **Andersson, Karl, m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till reparation av bron över Svinesund.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 120 har begärts ett anslag till reparation av bron över Svinesund med ett belopp av 390 000 kronor.

Genom sprängningsolycka den 6 juli 1942 uppkommo vissa skador å den under byggnad varande bron mellan Sverige och Norge över Svinesund. För reparation av ovannämnda skador föreligga två förslag, det ena upprättat av kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsen och det andra av dåvarande statens krisrevision genom särskilt tillkallade sakkunniga.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag, som tillställdes Kungl. Maj:t den 8 oktober 1943, innebar i huvudsak, att de skadade valvens översidor skulle blottläggas i etapper genom borttagande av förutvarande valvbakgjutning samt att i samband härmed ovanifrån utbyta alla skadade valvstenar mot nya stenar. Ny valvbakgjutning skulle därefter utföras allt eftersom utbytet av skadade stenar utförts. Till sist skulle de bortsprängda fasadmurarna och brobanedäcket återuppbyggas. Härigenom skulle de skadade delarna å bron kunna återställas i samma skick, vari de befunno sig före sprängningen. Förslaget har beräknats draga en kostnad av 480 000 kronor.

Enligt det av de sakkunniga framlagda förslaget skulle endast vissa spruckna valvstenar utbytas. Av de längs valvringarnas yttersidor belägna skadade stenarna skulle endast en del av de skadade partierna avlägsnas. De sålunda nedskrotade delarna skulle ersättas med ny sten. Inga åtgärder vidtagas med de i valvringarnas inre partier belägna skadade stenarna med undantag av särskilt svårt skadad sten, som ansågs böra bortmejslas till viss del och ersättas med fyllnad av cementbruk.

De skadade valvbakgjutningarna skulle icke borttagas och ersättas med ny gjutning utan skulle gjutningarnas överytor endast avjämnas samt förses med en pågjutning av vattentät betong. Något blottläggande av de skadade valvens överytor har sålunda icke avsetts i förslaget. Förslaget har beräknats draga en kostnad av 390 000 kronor.

Mot de sakkunnigas förslag har bl. a. framlidne professor K. Ljungberg framfört vissa erinringar. Sålunda har framhållits, att på grund av de

ringa dimensioner och otillfredsställande förband, som de nyinsatta stenarna i valvringarnas yttersidor enligt de sakkunnigas förslag skulle erhålla, stenarna lätt skulle kunna lossna, i synnerhet som de komma att bli starkt utsatta för åverkan till följd av klimatets växlingar.

Föreslagen utfyllnad med cementbruk måste anses olämplig med hänsyn till att den icke torde kunna kvarsitta någon längre tid utan måste sannolikt tid efter annan förnyas. Ett synligt skikt av sprutbetong i stenvirket skulle även ur estetisk synpunkt vara otillfredsställande.

De spruckna stenarna i valvringarnas inre partier, som enligt de sakkunnigas förslag icke skola utbytas, måste anses medföra ökat underhåll i framtiden. Då en avtäckning av de skadade valvens överytor enligt de sakkunnigas förslag icke skulle komma till stånd, kan en närmare undersökning för utrönandet av eventuellt förefintliga, hittills icke synliga skador inte företagas. Ett tillförlitligt bedömande av skadornas omfattning skulle sålunda inte vara möjligt enligt de sakkunnigas förslag. Ett osäkerhetsmoment skulle med hänsyn härtill komma att förefinnas för all framtid. Det skadade partiet av bron kommer icke att bli jämnstarkt med brons övriga delar, därest det skulle repareras enligt de sakkunnigas förslag. Även om någon direkt fara ur trafiksäkerhetssynpunkt ej kommer att föreligga, måste det dock anses mindre tilltalande att på en monumentalbyggnad såsom Svinesundsbron hava kvarstående defekter, av vilka vissa komma att vara framträdande och synliga.

Det må i samband härmed framhållas, att kostnadsskillnaden mellan väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag och det av Kungl. Maj:t förordade förslaget, 90 000 kronor, motsvarar en ökning av den totala byggnadskostnaden för bron med 2,7 %.

Även med hänsyn till den mellan Sverige och Norge den 20 april 1938 träffade överenskommelsen rörande uppförande och underhåll av bron i fråga samt till att i anslutning till överenskommelsen samråd under hela byggnadstiden ägt rum mellan svenska och norska vägmyndigheter får det väl anses såsom en hederssak gentemot Norge att bron återställes i det skick, vari den befann sig före sprängningen.

Med hänsyn till att denna bro kommer att förena trafiken mellan två länder och utgör den kortaste landförbindelsen från södra Norge till Sverige och kontinenten, kommer den att få en mycket stor betydelse för turisttrafiken mellan de berörda länderna. Om man vidare besinnar, att den förenar de båda största granitindustriområdena — Bohuslän och Östfold — som finnas i Skandinavien, kommer det att te sig underligt att här behöva tillgripa utvägen att reparera sprängskadad granit med sprutbetong.

Vi få därför förorda, att reparation av bron över Svinesund måtte utföras enligt kungl. väg- och vattenbyggnadsstyrelsens förslag.

Med stöd av det anförda få vi därför hemställa,

att riksdagen till reparation av bron över Svinesund å riksstaten under sjätte huvudtiteln för budgetåret 1944/45 anvisar ett reservationsanslag av 480 000 kronor.

Stockholm den 7 mars 1944.

Karl H. Andersson. Oscar E. Mattsson. Gustaf Karlsson.

Nr 280.

Av herr **Johanson, Karl August**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anskaffande av ytterligare en statsisbrytare m. m.

(Lika lydande med motion i Andra kammaren nr 452.)

Stockholm den 7 mars 1944.

Karl Aug. Johanson.
